

A Textilművek vezetésében 70:16 a férfiak „javára”

Miért nem képviselteti magát eléggé az üzemük háromnegyed részét kitevő dolgozónő-gárda?

Műszakváltások idején megelevenedik a Szegedi Textilművek környéke. Kisebbségi csoportokban, csevegve, nevetve rajzanak a lányok, asszonyok. Férfit alig látni közöttük. Ezt a fiatal szegedi üzemet valószínűleg „megszállták” a nők; a munkásoknak csaknem háromnegyedét teszik ki. Két férfi — öt nő, körülbelül ez az arány a gyárban. De vajon ennek megfelelően vesznek-e részt a nők a gazdasági, vagy a párt- és tömegszervezeti vezetésben, a vállalat közéletében?

Mindenütt kisebbségben

A vállalat gazdasági funkcióiban, történetesen a vezető állásúak közül az osztályvezetőket, főművezetőket és művezetőket, továbbá a műszakiak közé sorolt dolgozókat tekintve 70:16 az arány a férfiak javára. A párt- és tömegszervezeti funkciókban sincsen kellő számú nő. Az üzemi pártbizottságban a tizenegy férfi mellett négy nő van, az alapszervezeti vezetőségekben összesítve 9:4 az arány a férfiak javára. A szakszervezeti bizottságban öt nővel szemben hét férfi foglal helyet, a műhelybizottságokban kilenc nővel szemben tizenegy férfi tevékenykedik. A termelési és az újítási bizottságban egyáltalán nincs, a kulturális bizottságban pedig csak egyharmad rész a nődolgó. A vállalati egyeztető bizottság négy tagja közül is csak egy a nő. Egyedül az adminisztratív munkakörben vannak túlnyomó többségben, csaknem háromszor annyian a nők, mint a férfiak, továbbá a bizalmiak között, valamint a segélyezési, egészségügyi, üdültetési, SZTK-, munkasellátási, beteglátogatási és természetesen a nőbizottságban, ahol összesítve a 31 nőtaggal szemben a férfiakat csak ketten képviselik. Egyébként még az üzemi tanácsban is négyvel több a férfi, mint a nő.

Miért?

Félreértés ne essék: a fenti felsorolással nem a férfiakkal szemben akarunk látni szűkítést törni. Kétségtelenül vannak olyan funkciók, amelybe nem feltétlenül lehetett nődolgót helyezni. S egyébként sem lehet valakit csak azért egy funkcióba állítani, hogy ez a hely mindenáron növel legyen betöltve. Mégis feltűnik, hogy a hetven százalékot kitevő nők nagyon nagy kisebbségben vannak a különböző vezető helyeken.

Mit mond erről a párttit-

kár, az ü. b.-elnök és még mások az üzemben?

— A nők nagy része húzódozik a tanulástól, továbbképzéstől, a társadalmi munkától, mert várja őket a család, a gyermek, a takarítás, főzés, nagymosás és egyebek....

Ebben van is igazság, s hogy ennyi nő is tevékenykedik különböző vezetőhelyeken az üzemben, annak is meg kellett teremtenie az előfeltételeit. Éjjelnappal működő napközi otthon és bölcsődét létesítettek, külön nőgyógyászati szakrendelést vezettek be. Jelentős anyagi áldozatok árán saját üzemi konyhát működtetnek.

Tervek a nők érdekében

Az egyik feltétel tehát már adva van ahhoz, hogy a nőket fokozott mértékben vonhassák be a vezetésbe. Az előbbi feltételek további tökéletesítésére is gondolnak a vállalatnál. Az üzemi pártbizottság például tervezi, hogy más textileszemek között közösen nőszállást létesít, ahol meg tudják oldani a vidékről bejáró sok fiatal lány problémáját. Itt nem kell magas bért fizetni, egészségesebb körülmények között élhetnek a lányok, s ami a legfontosabb, több alkalmuk, nagyobb lehetőségük nyílik a tanulásra, továbbképzésre. Másik elgondolás, hogy munkaszervezéssel, műszaki intézkedésekkel olyan termelési menet tudjanak kialakítani a gyárban, mely lehetővé teszi, hogy az éjszakai műszak létszámát csökkentsék.

Van tehát jószándék az üzem vezetőiben, hogy a körülmények javításával iselősegítsék a nők fejlődési lehetőségeit. Ehhez azonban fontos feltétel még a tanulás.

Politikai és szakmai fejlődés

A pártsemináriumokon jó az arány, jóval több nő tanul a számaránynak megfelelően, mint férfi. Hasonló a helyzet a KISZ-nél is, itt viszont már a tagsághoz képest kevesen jelentkeztek az oktatásra. Pedig a legtöbb KISZ-tag még lány, nincsenek meg azok az otthoni gondok, mint a családjánál. Ezért jobban kell foglalkozni a fiatalokkal. Nem kényszeríteni kell őket a tanulásra, de annak hangoztatása sem helyes, hogy „azelőtt agyongyörtörték értekezletekkel, összejövetelekkel, szemináriumokkal a nőket, most tehát érthető, hogy fásultak és húzódoznak a feladatoktól”.

A nők szakmai továbbkép-

zésére is nagyobb gondot kellene fordítani. Igaz ugyan, hogy éppen a Textilművek az egyik olyan szegedi üzem, ahol a legtöbb technikumot végzett dolgozó van, s példamutatóan folynak a szakmai minimumtanfolyamok — mégis, az ideai textiltechnikumi beiskolázásoknál a tizenegy férfival szemben csak három nő került az esti vagy levelezőtagozatra. Holott lett volna több is — mint ahogy jelentkezett is —, de az üzem nem biztosítja részükre az állandó délelőtti, illetve nappali műszakot. Valóban nagyon nehéz ezt a kérdést megoldani, hogy ne menjen a a termelés rovására, de legalább azok számára kellett volna biztosítani, akik maguktól, minden felszólítás nélkül is kíváncsiak tovább tanulni.

Még több segítséggel

Akadnak nehézségek a nők bevonásánál a vezetésbe, de amellet sok-sok apró tényező is van, mely azt mutatja, hogy a nagyobb körültekintés és törődés jobb arányokat teremthetne a nők javára olyan üzemben, ahol belőlük áll a munkások túlnyomó többsége.

K. B.

Az Adenauer-lány gépkocsija és a bonni megvesztegetési botrány

A nyugatnémet politikai élet nagy szenzációja az a korrupciós botrány, amelynek eredményeként egy hétlettel előtérbe került Hans Kilb miniszteriumi igazgató, Adenauer hat éven át volt kabinetfőnöke.

Az események azzal kezdődtek, hogy Hans Kilb a nyugatnémet Mercedes autógyártól egy »kölsön-gépkocsit« kapott használatra — ingyen. Ez a szívség azért is feltűnő volt, mert egy ilyen gépkocsi kölcsönzési díja egy évre 20 ezer márka. Mint azután kiderült, Kilb mégsem egészen ingyen jutott az ingyen-kölcsön-gépkocsijához, hanem — Adenauer tudtával és beleegyezésével — 750 autóbusszra szóló rendelést juttatott el a Mercedes-gyárnak.

Hans Kilb ügyén kívül a Mercedes autógyár más vonatkozásban is kényelmetlen helyzetben van. A közel múltban ugyanis Adenauer egyik leánya — Mercedes-gépkocsijának vezetése közben — balesetet okozott. Az igazlatásnál kiderült, hogy a gépkocsi nem is az övé, hanem a Mercedes-gyáré, amiből azután bonni újságíró körökben — feltehetően teljes bizonyossággal — arra következtettek, hogy Aden-

dén ősszel, november 16-án — mint köztudomású — a magyar nép újjáválasztja az országgyűlést és az államhatalom helyi szerveit, a tanácsokat. Ezzel megteremtjük a betetőzést az ellenforradalom utáni alkotmányos élet helyreállításának és a konszolidációnak.

Nem frázis, hanem a mindennapok valóságában jelentkező tény, hogy felszabadulásunktól kezdve a nép sajátjává lett hazájában a munkásosztály és a kommunista pártja vezetésével nagyon sokat alkotott, épített. Megváltozott az ország arculata! Járhatunk bármerre, városban és egykor istenháta mögöttinek nevezett falvakban, új családi otthonokat, kórházakat, új gyáróriákat, villányt, a kultúra áldásait és sok-sok más találatunk ott, ami alig egy évtizeddel ezelőtt még ismeretlen volt. A szabad évek áldásai a családok életén is lemérhetők, hiszen az ország előrehaladásával mindig előbbre lépett maga a dolgozó ember is. A nagyszerű eredmények értékéből semmit nem vonhat le — bár árnyat vethet rá —, hogy az 1950-et követő néhány évben különböző hibákkal küzdöttünk. Ezeket a hibákat azonban éppen a marxista-leninista párt, az

MSZMP vezetésével túljutottunk és nem engedjük visszatérni azokat.

Emlékezzünk csak, hogy a pusztító, tomboló ellenforradalom mennyi bajt, nehézséget zúdított ránk. Ha nem leszünk urra a testvéri, szocialista népek segítségével az ellenforradalmon, akkor nem készülhet a dolgozó nép a mostani választásokra sem. A nép rendje, alkotmányos joga és élete helyébe akkor az ezerszer elátkozott urak rendje, az úri bitangság lép.

Pusztító ellenforradalom után a kilátástalanság völgyéből az MSZMP, a forradalmi munkás-paraszt kormány mutatót utat. Hitet, bizalmat adott a dolgozó embereknek és már akkor is felvázolta a jövőt. A dolgozó a pártja által jelölt úton a szocialista tábor országainak segítségével megteremtette a konszolidációt és munkájával alapot adott az életkörülmények javításához. A párt és a forradalmi munkás-paraszt kormány, amennyire az ország erejéből tellett, tovább javította az életkörülményeket.

Néhány beszédes szám erről: A munkások és alkalmazottak egy főre eső realbére az elmúlt évben 22 százalékkal, a dolgozó parasztlak pedig 12,1 százalékkal volt magasabb az 1955. évinél. Az életkörülmények javulása mutat az is, hogy Szegeden és a járásban az utóbbi években sok ezer motorkerékpárt, rádiót, kerékpárokat vásároltak, mind a város, mind a falu dolgozó emberei. Az elmúlt négy esztendőben csupán Szegeden közel 94 millió forintot fordítottak különböző beruházásokra, 75 millió forintot pedig sokirányú felújításra. A szegedi tanács nagy erőfeszítéseket tett a múltból örökölt égető lakáshelyzet enyhítésére. Idén állami erőből 220 lakás épült. A további három esztendőben Szegeden évenként állami erőből ugyancsak 220 család otthonát építik meg. Sok lakás épül a lakóházépítési hitelakció keretében is. Idén Ságvártelen 58 családnak épül fel a háza.

Nem hivalkodásból említjük eredményeinket, de jól esik a tényeket megállapítani, hiszen ezek mind a mi munkánkhoz és fáradozásaink gyümölcsei, s ezért becsüljük őket. Az eredmények minden szónál ékeesebben mutatják, hogy az ellenforradalom után is, épp úgy, mint napjainkban szót értett a dolgozó nép, meg a párt, a forradalmi munkás-paraszt kormány, hogy a párt helyesen fejezte ki és valósította meg a nép törekvéseit.

A tőkés múlt választási komédiái, felelőtlen ígéretei az idősőbb nemzedék előtt jól ismertek. A fiatalabbaknak meg had mondjuk meg azt a tény, hogy a Horthy idők parlamentjében egyetlen munkás és dolgozó paraszt nem volt, s a Chorinok, az Eszterházyak, a Goldbergerek pöffeszkedtek ott, és képviselték csak a maguk érdekét. Ez pedig tőkés elnyomást és uralmat jelentett a dolgozó emberek fölött. Szeged képviselő testületében is urak ültek, olyanok, mint a Szegedi Kenderfonógyár egykori tulajdonosa, Wimmer Fülöp, vagy Shvoy Kálmán, a horthysta tábornok. A szabad években megszoktuk, dolgozó emberek, hogy saját sorainkból választunk országgyűlési képviselőket és tanácsadókat. Nem árt azonban, ha emlékezzünk arra, hogyan volt a múltban és miként a felszabadulásunktól.

A mostani választáskor a párt és a forradalmi munkás-paraszt kormány a nép elé áll és ismét számot ad végzett munkájáról. Van mivel a nép elé állnia, hiszen sikereink elválaszthatatlanok a párttól és a munkás-paraszt kormánytól. A sikerek a párt, a kormány és a dolgozók összefogásából fakadtak. S a dolgozó magyar nép már az ellenforra-

dalom után is szavazott és választott. Kifejezésre jutatták, elsősorban munkával, hogy szocializmust, néphatalmat, békét akarnak. Ezt fejezik majd ki most is, amikor a lombozó őszön az urnák elé járulnak. Nem kétséges, hogy a dolgozó emberek helyeslik a szocializmust, a néphatalmat, a párt és a kormány törekvéseit az életkörülmények további javítására. A tisztességes, dolgozó emberek egyetértene azzal is, hogy a párt és a kormány nem enged teret az ország és lakói haladását gátló ellenes mesterkedéseknek; hogy munkálkodik a demokratizmus teljesebbé tételén; hogy őszintén feltárja a helyzetet és apellál a dolgozó segítségére. Közvetlen és meghitt a kapcsolat a párt, a kormány és a dolgozó emberek között. Kölsönös a bizalom és ennek jelentős szerepe volt abban, hogy urra lettünk az ellenforradalom okozta nehézségeken. S a kölcsönös bizalom fontos záloga eddigi és további eredményeinknek.

Választásra készülve sincs szűkítő ígéret. Számbavesszük megitt utunkat, am ugyanakkor felvázoljuk, hogy mit akarunk tenni a dolgozó élet- és munkakörülményeinek további javításáért a hároméves tervben. Nem mondunk többet annál, mint amit megteszünk és bizony tudjuk, hogy ezt szeretik az emberek. Nem tagadjuk azt sem, hogy nagy eredményeink ellenére van még gondunk és bajuk a dolgozó embereknek. Kétségtelen, hogy ahol soktagú a család és csak a szülők, vagy csak az apa dolgoznak, különösen gondokkal jár az élet. A gond azonban — és az igazsághoz ez is hozzátartozik — nem a mindennapi kenyér gondja. A párt és a munkás-paraszt kormány azért van, azért dolgozik, hogy jól tegyen az embereknek és az élet minél több örömet jelentő napsugarát segítse a családi otthonokba.

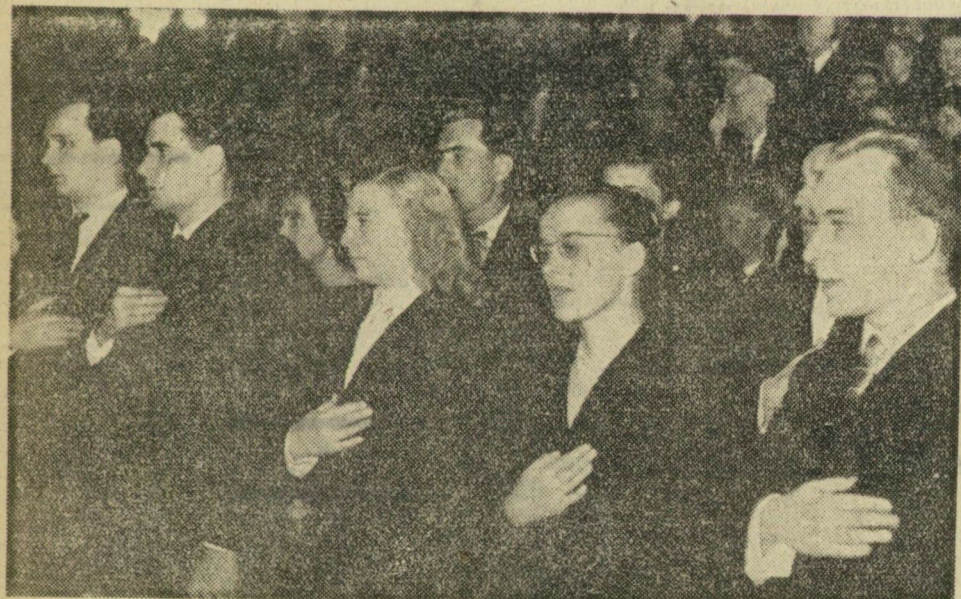
Most a választás előkészületeiben a kommunisták és a népfőnt aktivisták — épp úgy, mint eddig is — elbészelgetnek a dolgozó emberekkel. A cél, hogy kölcsönösen tanuljanak egymástól és megbeszéljék az ország, a város, a falu problémáit. Szóba kerül a megitt út és a jövő feladatainak jó végrehajtásához kéri a dolgozó emberek észrevételeit, javaslatait. A kommunisták és a népfőnt aktivisták a választás előkészületeiben még szorosabban fűzik a kapcsolatokat a dolgozó lakossággal. Tanítják egymást és tanulnak egymástól.

A tanácsstagjelölő-gyűléseket a népfőnt keretében már e héten, csütörtökön megkezdik Szegeden. A dolgozó emberek sorakból kiválasztják azokat, akiket az államhatalom helyi szerveiben megbíznak képviselőkként.

A népfőnt a párt vezetésével jól megvalósítja a népi, nemzeti egységet, tömöríti a haza és népe érdekében dolgozni kívánó embereket. Nincs szűkség hazánkban a több pártrendszerre, hiszen az MSZMP híven kifejezi minden dolgozó ember érdekét, s valamennyi törekvéseit szolgálja.

Novemberben, a választások alkalmával eredményeinket és a dolgozó emberek életének további szépítésére tervezett intézkedéseket hagyjuk jóvá. Szavazunk a sorainkból kerülő kommunista és pártkülső emberekre, hogy az országgyűlésben, a tanácsokban a szocializmus és megbízóik hasznára cselekedjenek. Szavazunk, hogy barát és ellenség újból megállassa; a dolgozó magyar nép szocializmust, néphatalmat, békét akar és mindezekért jó szívvel becsületes munkáját adja.

Morvay Sándor

(Liebmann Béla felv.)

Ünnepélyesen rendezték meg Szegeden a végző orvostanhallgatók hagyományos avatását. Az Ady téri egyetem nagy előadótermében 111 fiatal orvosjelölt tette le az esküt. Ma már a magyar egészségügy őrhelyein dolgoznak, s reméljük, hogy az eskü minden szavát szigorú parancsnak tekintik munkásságukban. De nemcsak a fogadalom kötelezi őket: a dolgozó nép, amely lehetővé tette számukra, hogy gondtalanul tanuljanak, azt várja tőlük, hogy a beteg emberek önzetlen gyógyítóivá váljanak.